

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Hellested Friskole og Børnehus:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280464	Skolens navn: Hellested Friskole og Børnehus
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anders Rasmussen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
13-12-2022	2. klasse	morgenbånd	Humanistiske fag	Anders Rasmussen
13-12-2022	4. klasse	musik	Praktiske/musiske fag	Anders Rasmussen
13-12-2022	udskolingsklasser	projekt opgaver	Humanistiske fag	Anders Rasmussen
13-12-2022	3. klasse	matematik	Naturfag	Anders Rasmussen
13-12-2022	6. klasse	billedkunst	Praktiske/musiske fag	Anders Rasmussen
13-04-2023	6.klasse	Madkundskab	Praktiske/musiske fag	Anders Rasmussen
13-04-2023	5.klasse	morgenbånd	Humanistiske fag	Anders Rasmussen
13-04-2023	8.klasse	matematik	Naturfag	Anders Rasmussen
13-04-2023	7.klasse	Historie	Humanistiske fag	Anders Rasmussen
13-04-2023	9.klasse	dansk	Humanistiske fag	Anders Rasmussen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Første tilsynsbesøg

Jeg ankommer til skolen den 13/12 Det er luciaday, og der er selvfølgelig Luciaoptog igennem skolens gange.

Morgenbånd i 2. klasse med lærer Lars Christensen

Trist besked fra morgenstunden som opfølgning på dagen før – En af eleverne på skolen er nyligt afdøet ved døden på grund af længerevarende sygdom. Der bliver taget hensyn til de elever der har været tæt på familien. Der tales om at tale med nogen – og tale sammen - om at udtrykke følelser, medfølelse, sorg og udveksle hilsener på forskellige måder.

Efter dette går klassen i gang med den mere almindelige undervisning. Eleverne arbejder med materialet "Ordtræning" – som findes på forskellige niveauer eller de læser i lette eller middelsvære læsebøger der er tilpasset alderstrinnet.

Nogle enkelte elever følger med skolens læsehjælperlærer. Generelt er der en meget stor spredning i elevernes faglige niveau, og Lars fortæller at det har krævet en ekstraordinær indsats at få eleverne til "at gå i skole" og klassen til at fungere. Det er mit indtryk at det er lykkedes rigtigt godt – mange elever er dygtige – og enkelte får støtte og hjælp af Lars når de har brug for det. Der er en hyggelig, venlig og arbejdsom stemning i lokalet – og eleverne kan godt fokusere på det de laver – også selvom jeg går rundt og ser på.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet læsning

Efter 45 minutter er der fælles julesang – med Rasmus Seebach på storskærm – sammen med resten af skolen. Herefter er der en fælles spørgekasse med julespørgsmål som eleverne har svaret på ved at lægge svarene i kassen. Nogle af spørgsmålene er også Natur og teknik...

Musik i 4. klasse med lærer Paulo Cesar Villegas Olmos

Vi mødes i klasseværelset og laver en række aftaler i forbindelse med at klassen skal spille koncert ugen efter. Der er både udklædning, koreografi og formen på musikken der lige skal have den sidste gennemgang.

Vi går op i musiklokalet og sidder i rundkreds – starter med en fællessang. Herefter gennemgås instrumenter og plan for musikken. Der bruges forholdsvis meget tid på at aftale det praktiske – Eleverne følger med - er med og virker engagerede i det der skal foregå. Paulo har stemt instrumenter og sat hele instrumentariet op så der ikke går tid fra undervisningen.

Så går det løs med alle instrumenter, sange, dans og soloer. Eleverne er gode - og deltager alle engageret og koncentreret i musikken som er velorganiseret og, momentvis, vellydende

Paulo insisterer på at de efter første gennemspilning skal spille uden at have støtte fra tavlen eller papirer for at træne deres evne til at huske og mærke musikken.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet musikudøvelse

Projektopgave i 7. og 9. klasse med lærerne Mette Pagh og Elin Bruun

Udskolingsklasserne har alle projektuge – og udskolingsteamet har valgt at lægge alle udskolinger sammen. Deres lærere har udover et tema, menneskerettigheder, også lavet en ramme som eleverne kan arbejde indenfor. Blandt andet stilles der krav om minimum 2 vejledningstimer med en af lærerne og at de skal udarbejde en problemformulering og en synopsis. Herudover er der et tilstedeværelseskrav og rammer for hvor eleverne og grupperne er på skolen.

Alle eleverne har fået et kursus om problemstilling og problemformulering og fået vejledning.

Overordnet er der en fin ramme som både giver eleverne frihed til at arbejde selvstændigt og en mulighed for at lærerne kan have føling med faglighed og fremdrift i elevernes arbejde. Eleverne er gode til at administrere frihed og proces. Alle har haft eksterne kontakter i form af interviews.

Jeg opsøger en række af grupperne og spørger ind til deres emner – problemstillinger og hvordan det generelt går for dem. Jeg taler også om hvilke produkter de forventer at skulle arbejde frem imod.

Eksempler på temaer:

- Nationalitet, etnicitet og emigration. Produkt et interaktivt skuespil
- Menneskerettigheder – moderne slaveri i Afrika, Produkt – en musical
- Emigrantarbejdere Produkt en PPT – podcast.
- Børnearbejde Østafrika.
- Aborter

Matematik i 3. klasse med lærer Lars Christensen

Lars starter med at gennemgå elevernes fremskridt i gangetabellerne, som eleverne øver en del af.

Lars introducerer division for klassen for første gang, og anvender "slikpinden" som er en algoritme som anvendes til division.

Først tales der om det at lave overslag og om først at kigge på de største tal i et divisionstykke. Der er helt stille i klassen undervejs – og eleverne forsøger at finde frem til hvordan man kan anvende algoritmen – og argumentere for deres gæt og overslag. Der er en nærmest spændt stemning og hjernerne kommer på overarbejde hos eleverne i mødet med det nye begreb og en anden måde at tænke matematik på. Det er en god oplevelse at iagttage hvordan algoritmen og det at dividere lige så stille åbenbarer sig for eleverne.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet tal og algebra

Billedkunst i 6. klasse med Lone Kjærulff Andersen

Jeg er sammen med 6. klasse i billedkunst. Eleverne arbejder med linoleumstryk, og er nået til meget forskellige stadier i processen. Der bliver hygget omkring bordene og eleverne lader til at nyde muligheden for at arbejde samtidig med at der er løs snak og sjov omkring bordene. Eleverne har fået et opgaveforlæg hvor de skal have et vildt dyr som motiv og hvor der skal indgå en baggrund. Der er lidt magi i at gå fra det bare linoleum og til det færdige tryk Lone og klassen har tidligere arbejdet med tryk i forskellige former og linoleum er det sidste og mest kunstnerisk rigtige materiale. Oplevelsen skæmmes lidt af at der bliver spillet høj musik i lokalet ved siden af – og det forstyrrer elevernes mulighed for at tale sammen - og Lones mulighed for at udfordre og være i ubesværet kontakt med eleverne.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet billedfremstilling.

Andet tilsynsbesøg

Jeg er igen på besøg på skolen den 13/4 2023 og ankommer således i det tidlige forår – der er solskin og det skaber højt humør, hvilket mærkes på eleverne

Morgenbånd i 5. klasse med lærer Martin Andersen

Eleverne finder vant deres pladser og deres bøger da den første del af morgenbåndet indeholder læsning. Eleverne sidder roligt og læser i hver deres bøger. Enkelte forlader klassen da de fungerer som læsepatrulje og skal læse højt for 0. klasse eleverne. Dette styres af skolens læsevejleder. Jeg er rundt og tale med eleverne og se hvad de læser. Der er en stor spredning i sværhedsgrad og læsehastighed nogle elever læser "voksen"-romanlignende bøger og andre billeder med meget understøttende billedmateriale. Selv en "de 5" bog er på repertoire. Enkelte elever har dysleksi og understøtter deres læsning med lydbøger der kombinerer læsning og lytning. Der er fin ro i klassen og en god koncentration. Lokalet er indrettet lidt anderledes end forventeligt med alle borde og stole ud til væggene, indrettet på at eleverne skal kunne fokusere på deres eget arbejde. Efter en halv times tid ringer et ur og eleverne lægger læsematerialerne væk og finder matematikopgaver frem i stedet. Læsepatruljen kommer tilbage fra højt-læsningen og roen gen-indfinder sig. Eleverne har en månedsopgave der er differentieret i forhold til niveau og hvilke matematikområder de skal træne. Morgenbåndet anvendes til at arbejde på denne.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet læsning og tal og algebra

Observation på lærerværelset og på skolen

På lærerværelset er der rar stemning med god dialog – samvær og faglig professionel koordination. Der er både uformel og formel snak om kaffens kvalitet, elever med udfordringer, sjove historier fra hverdagen og observationer fra morgens timer.

Jeg bruger lidt tid i et frikvarter på at se rundt i skolegård og legeplads. Mit umiddelbare indtryk er at eleverne har

det godt, og at der er mange lege og aktiviteter i gang. Det synes ikke som om der er negative episoder eller som om der er elever der imod deres ønske er ladt udenfor lege og aktiviteter.

Matematik i 8. klasse med lærer Hanne Hayman

Klassen arbejder med statistik og x starter med at gennemgå forskellige begreber, frekvens, hyppighed, intervaller sumkurver og histogram. Der vises eksempler på tavlen, og eleverne får indimellem tid til selv at tænke og beskrive hvad de ser. Derefter skal de træne med en form for dominospil. Eleverne kæmper med at få brikker og begreber p plads, men det lykkedes til sidst for dem alle. Der er en god vekselvirkning imellem matematik og matematisk sprog og forståelse. Eleverne virker engagerede i og glade for undervisningen, også selvom det er svært.

Undervisningen understøtter kompetenceområderne statistik og sandsynlighed og matematiske kompetencer

Historie i 7. klasse med lærer Mette Pagh

Undervisningen har 1. verdenskrig som tema og særligt slagene ved Somme og Verdun. Eleverne anvender Clio onlinemateriale til emnet, og skal selvstændigt undersøge hvad der skete og lave nogle notater med billeder. Eleverne arbejder koncentreret i små grupper. De slås med både at læse, producere og forstå hvad slagene betød og hvad der kom ud af det på sammen tid. Arbejdet skrider kun langsomt frem. Eleverne har selv ønsket at arbejde med "en krig" og Mette har valgt emnet på baggrund af den sammenhæng der er med andre dele af historien, udvandringen til USA, slaget ved Dybbøl, danske mænd i tysk tjeneste og genforeningen.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet Kronologi

Dansk i 9. klasse med lærer Mette Pagh

Klassen beskæftiger sig med det moderne gennembrud, og i denne time om "de stille eksistenser". Mette lægger op til en klassedialog, og eleverne kommer med bud på hvad en stille eksistens er. Fokus bliver hurtigt på kvinderne i den tid, og eleverne skal læse eller høre Herman Bangs "Den sidste balkjole". Efter 10 minutters læsning vender klassen tilbage og Mette faciliterer fortolkningen af teksten. Efter den fælles snak skal eleverne individuelt tegne en tidslinje af historien, hvad sker der konkret og i hvilken rækkefølge. Opgaven kræver en dybere læsning af teksten, da denne ikke er kronologisk, og fordrer at de kan skelne imellem de relevante og ikke relevante oplysninger.

Undervisningen understøtter kompetenceområdet fortolkning

Madkundskab i 6. klasse med lærer Emilie Hougaard Pedersen.

Emilie gennemgår dagens program og giver lidt praktiske oplysninger. Vi starter med en lille virtuel tur til Mexico med en introduktion til madkultur i Mexico. Eleverne er lidt bekymrede for chilinineauet enten for meget eller for lidt. Eleverne virker koncentrerede og er stille og lyttende. Emilie laver en snak med klassen om hvad de selv

spiser af mexicansk mad, og ser så lidt mere film om at lave en tortilla. Emilie udleverer opskrifter til chili con carne og sin carne, og eleverne skal i deres grupper læse opskrifterne igennem og blive klare over hvad de skal efterfølgende.

Efter Introduktionen i klasselokalet går eleverne i skolekøkkenet. De har tydeligvis nogen erfaring med hvad de skal og hvordan de organiserer opgaverne. Efterhånden kommer de fleste grupper i gang med madlavningsprocessen, og der er god energi og humør i lokalet...

Undervisningen understøtter kompetenceområdet madlavning.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Vurderet på observationer, samtaler med lærere og elever samt gennemgang af undervisningsmaterialer og metodiske tilgange er de min klare vurdering at skolen står mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Der er stor spredning imellem eleverne, dette ville også være tilfældet i en folkeskole. Der er fundet tilfredstillende procedurer, aktiviteter og støtte for hjælp til de elever der har vanskeligheder i undervisningen. Herudover er det vurderingen:

At eleverne, i al væsentligt kan honorere de krav, (eller tilsvarende) som fremgår af Fælles Mål for folkeskolen

At kompetencemålene i Fælles Mål er "synlige" i undervisningen

At undervisningen generelt er relevant for eleverne på deres taksonomiske niveau.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Skolen tilstræber lige andele af drenge og piger i klasserne og har åbenhed for andre opfattelser af køn.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Alle klasser er repræsenteret, formanden vælges medlemmerne. To lærere er tilknyttet elevrådet

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Findes i skolens handleplan

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Fremgår af personalehåndbogen.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

21.1 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

5000,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Hellested Friskole er et rart sted at komme. Alle virker engagerede, hjælpsomme og fagligt velfunderede, fagfagligt såvel som pædagogisk.

Generelt er der en rigtig god og positiv stemning i klasserne og rundt på skolen – det gælder i frikvarterer og i timerne.

Min opfattelse er at eleverne trives og at de får relevant støtte og udfordringer afhængigt af deres forskellige individuelle niveau.

Rammerne virker tidssvarende og lokalerne er generelt pæne og godt udstyret. Lokalerne understøtter positivt det pædagogiske arbejde

Det ser også ud til at de ansatte har et positivt og hyggeligt samvær og at der er i deres indbyrdes samtaler, er fokus på både omsorg for eleverne og andre faglige emner.

Med udgangspunkt i besøg, observationer, samtaler med leder, lærere og elever samt gennemgang af skolens dokumenter, værdigrundlag og skemaer; er det min klare vurdering at Hellested Friskole står mål med folkeskolen og at den lever op til kravene omkring frihed, folkestyre og ligestilling.